

opusdei.org

Conèixer-lo i conèixer-te (III): En companyia dels sants

Per aprendre a pregar ens poden servir d'ajuda aquells homes i dones que ho van fer durant la seva vida: els sants. De manera especial, santa Maria.

17/02/2020

Jesús puja per primera vegada de manera pública cap a Jerusalem. Es dedica de ple, finalment, a l'anunci

del regne de Déu mitjançant les seves paraules i els seus miracles. La seva fama, des del prodigi obrat fins als casaments de Canà, s'anava estenent a poc a poc. És llavors quan, ocult pel silenci i la foscor de la nit, un mestre jueu força conegut se li apropa per conversar-hi (*Jn 3, 1*). Nicodem havia sentit un terratrèmol al seu interior quan va escoltar i va veure Crist. Moltes coses giraven en el seu cap i preferia solucionar-les en la intimitat d'una conversa cara a cara. Jesús, que coneix la sinceritat del seu cor, li diu ràpidament: «Ningú no pot entrar al Regne de Déu si no neix de l'aigua i de l'Esperit» (*Jn 3, 5*).

El diàleg continua amb el que qualsevol de nosaltres s'hauria preguntat: què vol dir això? Si sé el dia exacte en què vaig néixer, fins i tot l'hora, com es pot néixer dues vegades? Jesús, en realitat, estava demanant a Nicodem que no només busqués comprendre les coses, sinó

—més important— que deixés entrar Déu a la seva vida. Perquè voler ser sant és com néixer una altra vegada, com veure-ho tot amb una nova llum; en definitiva, ser una nova persona: transformar-nos, a poc a poc, en el mateix Jesucrist, «deixant que la seva vida es manifesti en nosaltres».[1] Els sants ja han recorregut els camins del regne de Déu: n’han pujat les muntanyes, han descansat a les seves valls i també n’han experimentat els racons una mica més foscos. Per això ens omplen d’esperança. Una manera de reconèixer Crist és, precisament, a través dels sants. Les seves vides poden tenir un paper important en el camí personal de tota persona batejada que vulgui aprendre a pregar.

Maria prega quan està alegre...

Les dones i els homes que ens han precedit són testimonis que el diàleg

vital amb Déu és realment possible al mig de tantes anades i vingudes que de vegades ens poden portar a pensar el contrari. Entre aquests, un testimoni fonamental és el de santa Maria. Ella, a causa de la tendra proximitat amb el seu fill Jesús en la vida quotidiana d'una família, va tenir l'experiència més viva de diàleg amb el Pare. I, com a totes les cases, a la llar de Natzaret hi havia moments bons i moments més difícils; tanmateix, enmig d'estats d'ànim molt diferents, la Mare de Déu sempre prega.

Prega, per exemple, quan està alegre. Sabem que, poc després de rebre l'anunci de l'àngel, Maria «se n'anà de pressa a la Muntanya, en un poble de Judea» (*Lc* 1, 39) per visitar la seva cosina Isabel. Havia rebut la notícia que la família creixeria en nombre amb un nou nebot, la qual cosa era digna de ser festejada; molt més si es tractava d'un fet inesperat, atesa

l'edat d'Isabel i de Zacaries. «La descripció que fa sant Lluç de la trobada entre les dues cosines és plena d'emoció, i ens situa en un escenari de benedicció i alegria»;^[2] una emoció a la qual, d'alguna manera, s'afegeix l'Esperit Sant revelant la presència física del Messies, tant al Baptista com a la seva mare.

Isabel, tan bon punt Maria entra a casa seva, la lloa amb afecte, utilitzant paraules que es convertiran en una oració universal i de les quals nosaltres ens fem ressò diàriament, endinsant-nos també en aquesta alegria: «Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes!» (Lc 1, 42). La Mare de Déu, per la seva part, respon amb emoció a l'entusiasme de la seva cosina: «La meva ànima magnifica el Senyor, el meu esperit celebra Déu que em salva». El *Magnificat*, nom que la tradició ha donat a aquesta

resposta de la nostra Mare, ens ensenya què és una oració de lloança que s'ha amarat de la paraula de Déu. Com assenyala Benet XVI: «Maria coneixia bé les sagrades Escripures. El seu Magníficat és un tapís teixit amb fils de l'Antic Testament».[3] Quan sentim els nostres cors plens de gratitud per un do que hem rebut, és el moment d'esplaiar-nos amb Déu en la nostra oració —potser amb paraules de l'Escriptura— i reconèixer les *coses grans* que ha fet en la nostra vida. L'acció de gràcies és una actitud fonamental en l'oració cristiana, especialment en els moments d'alegria.

...i també en el dolor o el desànim.

Tanmateix, la Mare de Déu prega també en moments de foscor, quan són presents el dolor o la falta de sentit. D'aquesta manera, ens ensenya una altra actitud fonamental

de l'oració cristiana, expressada de manera concisa però lluminosa en el relat de la mort de Jesús: «Vora la creu de Jesús hi havia la seva mare i la germana de la seva mare» (Jn 19, 25). Maria, desconcertada pel dolor, simplement *hi és*. Ella no pretén salvar el seu Fill ni tampoc resoldre la situació. No la veiem demanar comptes a Déu pel que no entén. Només intenta no perdre's cap de les paraules que pronuncia Jesús, amb un fil de veu, des de la Creu. Per això, quan rep una nova tasca l'accepta sense demora: «Dona, aquí tens el teu fill. Després digué al deixeble: — Aquí tens la teva mare» (Jn 19, 26-27). Maria està en mans d'un dolor que, per a molts, és el més terrible que una persona pot experimentar: presenciar la mort d'un fill. Tanmateix, manté la lucidesa que li permet acceptar aquesta nova crida per acollir Joan com a fill seu i, amb ell, a nosaltres, els homes i dones de tots els temps.

L'oració dolorosa és abans que res un *ser* al costat de la mateixa creu, estimant la voluntat de Déu; és saber dir *sí* a les persones i les situacions que el Senyor posa al nostre costat. Preguar és veure la realitat, encara que sembli particularment fosca, partint de la certesa que en ella sempre hi ha un do, que al darrere sempre hi ha Déu. Així podrem ser capaços d'acollir les persones i les situacions repetint com Maria: «Soc l'esclava del Senyor» (*Lc 1, 38*).

Finalment, en la vida de la Mare de Déu descobrim un altre estat d'ànim en què prega, diferent al de la foscor del dolor. Veiem Maria, al costat del seu espòs Josep, resar també en un moment d'angoixa. Un dia, mentre tornaven de la seva peregrinació anual al Temple de Jerusalem, adverteixen l'absència del seu fill de dotze anys. Decideixen tornar a buscar-lo. Quan finalment el troben conversant amb els mestres de la llei,

Maria pregunta: «Fill meu, per què t'has portat així amb nosaltres? El teu pare i jo et buscàvem amb ànsia» (*Lc 2, 48*). També nosaltres, moltes vegades, ens podem sentir angoiats quan ens assalta una sensació d'insuficiència, d'incompliment o d'estar fora de lloc. Ens pot semblar, llavors, que el món està equivocacat: la vida, la vocació, la família, la feina... Podem arribar a pensar que el camí no és com jo esperava. Els plans i els somnis del passat ens semblen ingenus. És reconfortant saber que Maria i Josep van passar per aquesta crisi i que ni tan sols la seva anguniosa oració va tenir una resposta clara i tranquil·litzadora: «Per què em buscàveu? No sabíeu que jo havia d'estar a casa del meu Pare? Però ells no compregueren aquesta resposta» (*Lc 2, 49-50*).

Pregar en els moments d'angoixa no ens assegura trobar solucions fàcils i ràpides. Llavors, què hem de fer? La

Mare de Déu ens ensenya el camí: mantenir-nos fidels a la nostra vida, tornar a la situació normal i redescobrir la voluntat de Déu fins i tot quan no l'entendem del tot. I també, com Maria, podem conservar tots aquests fets misteriosos i de vegades foscos al cor, *meditar-los*, és a dir, observar-los amb una actitud d'oració. D'aquesta manera, a poc a poc, ens adonem que la presència de Déu torna; experimentarem que Jesús *creix* en nosaltres i es torna a fer visible (cf. *Lc 2, 51-52*).

Biografies que són *com les nostres vides*

Maria és un testimoni únic de la proximitat amb Déu que anhelem, però també ho són els sants, cadascun de manera personal i específica. «Cada sant és com un raig de llum que surt de la Paraula de Déu», ensenya Benet XVI en un document en què suggereix alguns

mestres: «Així, pensem també en Sant Ignasi de Loiola i la seva recerca de la veritat, i en el discerniment espiritual; en sant Joan Bosco i la seva passió per l'educació dels joves; en sant Joan Maria Vianney i la seva consciència de la grandesa del sacerdocí com a do i tasca; en sant Pius de Pietrelcina i el seu ser instrument de la misericòrdia divina; en sant Josepmaria Escrivà i la seva predicació sobre la crida universal a la santedat; en la beata Teresa de Calcuta, missionera de la caritat de Déu envers els últims».[4]

Humanament és natural tenir simpatia per certes maneres de ser, per persones que es dediquen a tasques que ens atreuen més o que parlen d'una manera que ens arriba directament al cor i a la ment. El coneixement de la vida i les experiències d'un sant, juntament amb la lectura dels seus escrits, són moments privilegiats per conrear

una veritable relació d'amistat amb ell o ella. Per això, si se subratllen només els exemples extraordinaris de la vida i de l'oració dels sants, correm el risc de fer que el seu exemple sigui una mica més llunyà i més difícil de seguir. «Us recordeu de Pere, d'Agustí, de Francesc? No m'han agradat mai aquestes biografies de sants en els quals, amb ingenuïtat, però també amb manca de doctrina, ens presenten les gestes d'aquests homes com si estiguessin confirmats en gràcia des del si matern», escriu sant Josepmaria, que sempre va insistir en la importància de no idealitzar les persones, ni tan sols els sants canonitzats per l'Església, com si haguessin estat perfectes. «No. Les veritables biografies dels herois cristians són com les nostres vides: lluitaven i guanyaven, lluitaven i perdien. I aleshores, contrits, tornaven a la lluita».[5] Aquest enfocament realista fa que el testimoni dels sants sigui

molt més creïble, precisament perquè són similars a cadascun de nosaltres: entre els sants, diu el Papa Francesc, «pot ser-hi la nostra pròpia mare, una àvia o altres persones properes (cf. 2 Tm 1, 5). Potser la seva vida no va ser sempre perfecta, però tot i enmig de les imperfeccions i caigudes varen anar endavant i agradaren el Senyor».[6]

La nostra perspectiva sobre l'oració pot ser més completa quan la veiem encarnada en la vida de les persones. La familiaritat amb els sants ens ajuda a descobrir diferents maneres de començar i recomençar a pregar de nou. Ens pot oferir una nova llum, per exemple, saber que el salm 91 va ser un gran consol per a sant Tomàs Moro durant els llargs mesos que va passar a la presó: «Trobaràs refugi sota les seves ales... Feies de l'Altíssim el teu refugi... Ja que s'empara en mi, jo el salvaré».[7] El salm que va consolar un màrtir en la

desolació de la presó, davant de la perspectiva de la mort violenta i del sofriment dels seus éssers estimats, també ens pot assenyalar un camí d'oració en les petites i grans contrarietats de la vida.

Sorprèn ser mirat per Déu

La familiaritat amb els sants ens pot ajudar a descobrir Déu en les coses de cada dia com ells mateixos ho van fer. Podem llegir amb admiració el que va descobrir sant Joan Maria Vianney, el capellà d'Ars, aquell dia en què es va apropar a un dels seus feligresos, un camperol analfabet, que passava llargues estones davant el sagrari. *Què fa vostè?*, li va preguntar el capellà. I el bon home va respondre amb senzillesa: *Jo el miro i ell em mira*. No feia falta res més. Aquella resposta va quedar com un ensenyament indeleble al cor del seu rector. «L'oració contemplativa és mirada de fe, fixada en Jesús»,^[8]

ensenya el Catecisme de l'Església citant precisament aquest episodi. Jo el miro i —molt més important— ell em mira. Déu ens mira sempre, però ho fa d'una manera particular quan aixequem els ulls i li tornem la mirada d'amor.

Una experiència semblant li va passar a sant Josepmaria, que va quedar tan impressionat que la va relatar moltes vegades al llarg de la seva vida. Quan era un jove sacerdot, durant les seves primeres experiències pastorals, solia estar cada matí al confessional, esperant els penitents. En cert moment va sentir un colpejar de llaunes que el va inquietar i, sobretot, el va intrigar. Un dia, deixant-se vèncer per la curiositat, el jove senyor Josepmaria es va amagar darrere de la porta per veure qui era aquell misteriós visitant. El que va presenciar va ser un home que transportava unes gerres de llet i que, des de la porta

oberta de l'església, es dirigia al Sagrari dient: *Senyor, soc en Joan, el lleter*. Es va quedar allà un moment i va marxar. Aquesta persona senzilla, sense saber-ho, va oferir un exemple d'oració confiada que va sorprendre el sacerdot i el va portar a repetir, com una tornada constant: «Senyor, soc en Josepmaria, que no et sap estimar com en Joan el lleter».[9]

Els testimonis de tants sants de diferents èpoques i ambients ens confirmen que és possible sentir-se mirat amb afecte per Déu, allà on som i tal com som. Ho diuen de manera creïble perquè ells mateixos van ser els primers en sorprendre's d'aquest descobriment.

Tant si dormen com si estan desperts

Els sants, dèiem abans, ens ajuden també quan els veiem febles i cansats: «Ahir no vaig poder resar amb atenció dos avemaries seguits»,

confiava sant Josepmaria un dia, al final de la seva vida. «Si haguessis vist com vaig patir!; però, com sempre, tot i que em costava i no ho sabia fer, vaig continuar resant: “Senyor, ajuda’m!”, li deia, “has de ser Tu el que tiris endavant les coses grans que m’has confiat, perquè ja t’adones que jo no soc capaç de fer ni tan sols les coses més petites: em poso com sempre a les teves mans”». [10]

També el jove Felip Neri resava: «Senyor, mantén avui les teves mans sobre Felip, perquè, si no, Felip et traeix»;[11] i la beata Guadalupe Ortiz de Landázuri reconeixia, en una carta, la falta de consols sensibles mentre pregava: «En el fons hi ha Déu; tot i que, sobretot en les estones d’oració, no el senti gairebé mai aquesta temporada... »; [12] per no parlar de santa Teresa de Lisieux, que apuntava: «Veritablement, estic lluny de ser

una santa, i no hi ha res que ho provi millor que el que acabo de dir. En lloc d'alegrar-me de la meva sequedat, ho hauria d'atribuir a la meva falta de fervor i de fidelitat. M'hauria de causar desolació el fet d'adormir-me (després de set anys) durant l'oració i l'acció de gràcies. Doncs bé, no sento desolació... Penso que els nens agraden als seus pares tant si dormen com si estan desperts. Penso que, per fer les seves operacions, els metges adormen els seus pacients».[13]

Per això necessitem el testimoni i la companyia dels sants: per convèncer-nos cada dia que és possible i val la pena conrear la nostra amistat amb el Senyor, abandonar-nos a les seves mans: «Veritablement tots som capaços, tots estem cridats a obrir-nos a aquesta amistat amb Déu, a no deixar-nos anar de les seves mans, a no cansar-nos de tornar i retornar al

Senyor parlant-li com es parla amb un amic». [14]

Carlo de Marchi

[1] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, núm. 104.

[2] Paraules del Pare a Covadonga, 13.VII.2018.

[3] Benet XVI, homilia, 18.XII.2005.

[4] Benet XVI, *Verbum Domini*, núm. 48.

[5] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, núm. 76.

[6] Francesc, *Gaudete et exsultate*, núm. 3.

[7] Sl 91, 4-9-14. Cf. Tomàs Moro, *Diálogo de la fortaleza contra la tribulación*: El tercer llibre de l'obra,

escrit durant l'empresonament a la Torre de Londres, està construït com una espècie de comentari als versicles del Salm 91 (90).

[8] *Catecisme de l'Església Catòlica*, núm. 2715.

[9] Cf. A. Vázquez de Prada, *El Fundador del Opus Dei*, Rialp, 1997, vol. I, Cap. VIII, p. 501.

[10] Sant Josepmaria, 26.XI.1970, citat a: J. Echevarría, *Memoria del beato Josemaría*, p. 25.

[11] Citat per Benet XVI a l'audiència de l'1.VIII.2012.

[12] M. Montero, *En Vanguardia: Guadalupe Ortiz de Landázuri, 1916-1975*, Rialp, Madrid 2019, p. 94

[13] Santa Teresa de Lisieux, *Historia de un alma: manuscritos autobiográficos*, manuscrit A, foli 76, rº.

[14] J. Ratzinger, “Dejar obrar a Dios”. A: *L'Osservatore Romano*, 6.X. 2002.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/coneixer-lo-i-
coneixer-te-iii-en-companyia-dels-sants/](https://opusdei.org/ca-ad/article/coneixer-lo-i-coneixer-te-iii-en-companyia-dels-sants/)
(05/04/2025)